

ODNOSI MASE/VOLUMENA I PROSTORA U SKULPTURI

Najprije ćemo odigrati jednu jednostavnu igru. Dajem ti pojam KIPARSTVO, a ti pokušaj nabrojati što više riječi koje te asociraju na taj pojam. Malo razmisli pa pokušaj nabrojiti.

Koliko si riječi nabrojala/nabrojao?

Sigurno si se sjetila/sjetio i riječi alat kojim se kipar služi kako bi napravio neko djelo.

Kipar bira alate kojima će ostvariti željeni oblik ovisno je li materijal tvrd ili mekan, čvrst ili savitljiv, težak ili lagan, širok ili tanak i td.

Sada pogledaj slike ispod i usmeno odgovori. Koji su prikazani predmeti teški, a koji ispunjeni zrakom? Svi predmeti imaju masu čija težina ovisi o materijalu.

Na slici se nalaze: kamen, balon, glina, aluminijska folija, grančica i kugla od papirnatih traka.

Plošne papirnate trake oblikuju kuglu čiji je unutarnji prostor vidljiv. Aluminijski je kolat *prošupljen*, a oblutak sasvim *zbijen*. Grančice se poput linije protežu u duljinu, a glinena je bučica *udubljena* i *ispupčena*.

PROSTOR ima tri dimenzije (3D). To su duljina, širina i visina.

MASA zauzima određeni **VOLUMEN** prostora (obujam, zapremnina). Masom možemo zvati kamen, grumen gline i sl., ali i posve tanak list papira - bilo koji trodimenzionalni oblik koji u sebi ne sadrži prostor.

Pri oblikovanju skulptura kipare zanima uzajamni odnos mase/volumena i prostora.

SKULPTURA je trodimenzionalno (3D) likovno-umjetničko djelo koje se gleda sa svih strana.

STATUA je skulptura koja slobodno stoji u prostoru. Statue realističnoga prikaza čovjeka i/ili životinje nazivaju se još i kipovi, a uglavnom stoje na postolju.

Primjer statue:

Auguste Rodin, Mislilac, 1879. – 1889. (gips), 1904. (bronca)

Promotri pozu figure čovjeka. Što on radi? Je li kipar uspješno dočarao željeni motiv?
Kako bi ti prikazala/prikazao čovjeka koji misli? Razmisli pa odgovori samo usmeno za sebe.

Evo još malo zanimljivosti...

Jesi li ikada vidjela/vidio skulpturu od žice? Znaš li tko je prvi osmislio žičane skulpture i kada?

Ako nisi vidjela/vidio skulpturu od žice i ne znaš tko ju je i kada prvi osmislio sada ćeš saznati. Početkom 20. stoljeća, američki kipar Alexander Calder prvi je počeo osmišljavati žičane skulpture. Skulpture od žice i metalnih ploča izvjesio je u prostoru gdje su se gibale pod utjecajem zračnih struja. Dobile su naziv MOBILI jer su to skulpture koje se pokreću. Mobilan znači pokretan. Odatle nazivi za mobitel, automobil ili romobil. Zanimljivo, zar ne?

Primjer mobila:

Alexander Calder: Mali pauk, 1940.

Što misliš, koji su sve dijelovi ove skulpture pomični?

ZADATAK

Napravi jednostavan mobil (skulpturu koja se pokreće strujanjem zraka). Možeš koristiti papir, konac, žicu, grančice, foliju, slamke i razne druge materijale koje imaš. Kako bi si pomogao u nastavku pogledaj nekoliko dječjih radova. Sretno!

U ovom je primjeru korištena grančica na koju su koncem zavezani različiti oblici od papira. Ti možeš koristiti i olovku ili neki drveni štapić kao što je prikazano na sljedećoj slici.

Još jedan sličan primjer.

